

31.5.2012

Tj/4

§ 15

Lausuntopyyntö Taloushallintopalvelu -liikelaitoksen johtokunnalle Arviointikertomuksesta 2011

HEL 2012-005554 T 00 03 00

Päätös

Johtokunta päätti antaa tarkastuslautakunnalle vuoden 2011 arviointikertomuksesta seuraavan lausunnon:

1.6 Tilintarkastuksen johdosta annettujen suositusten edellyttämät toimenpiteet

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- virastojen ja liikelaitosten tulee ryhtyä viivyttämättä korjaaviin toimenpiteisiin tilintarkastuksessa havaittujen epäkohtien poistamiseksi

Vuosia 2009–2011 koskevissa tilintarkastajien tarkastuskertomuksissa on taloushallintopalvelun osalta annettu suosituksia salasanakäytänteiden, käyttöoikeuksien ylläpidon, järjestelmämuutosten dokumentoinnin ja hyväksymisen sekä tietokantaan tehtyjen muutosten osalta. Osa järjestelmistä, joita suositus koskee, on poistunut käytöstä uuden SAP-laskentajärjestelmän käyttöönoton myötä. Poistuneet järjestelmät ovat AdeEko+, Pro eLaskutus ja AdelInv-käyttöomaisuus.

Taloushallintopalvelussa on ollut vuodesta 2008 lähtien käytössä oma kaupungin yleisen ohjeen pohjalta tehty ohje tietojärjestelmien muutoshallinnasta. Ohje sisältää prosessikuvauksen ja muutoshallintalomakkeen. Lisäksi käytössä on ollut lomake pääsyn- ja muutoshallinnan kontrollien perustietojen keräämiseksi järjestelmittäin.

Käyttöoikeushallinnassa on noudatettu kaupungin yleisiä ohjeita. Yksityiskohtaiset ohjeet Talpan oman henkilökunnan käyttöoikeuksien käsittelystä (ns. ”käyttislomake”) löytyvät Helmi intrasta. Helmi-intrasta löytyvät myös ohjeet muiden virastojen ja liikelaitosten käyttöoikeuksien hakemiselle. Käyttöoikeuksien ajan tasalla pitämisessä on ollut ongelmia, koska esimiehet eivät muista aina tehdä muutos- ja poistoilmoituksia. Päävastuu käyttöoikeuksien ajan tasalla pidosta on kussakin virastossa ja liikelaitoksessa. Palkanlaskennan (eHijat) osalta Talpa lähettää säännöllisin väliajoin virastoille listauksen käyttöoikeuksista tarkastettavaksi. Samaan käytäntöön siirrytään tänä vuonna myös muiden järjestelmien osalta. M2-järjestelmään ei pääse syntymään vanhentuneita käyttöoikeuksia, koska päättyneet työsuhteet

31.5.2012

Tj/4

siirtyvät eHijat-järjestelmästä henkilötietojen mukana, jolloin pääsy järjestelmään estyy.

Basware Maksuliikenne- ja Palvelukassa -ohjelmat mahdollistavat vain yhden superpääkäyttäjä-salasanan, jolla ylläpidetään pelkästään järjestelmän käyttöoikeuksia. Tämä salasana on kahden henkilön käytössä. Lokitiedoista voidaan seurata, kumpi superpääkäyttäjistä on päivittänyt käyttöoikeuksia. Muut pääkäyttäjätöiminnot ovat henkilökohtaisten pääkäyttäjäsalausojen takana.

Kaupungin ohjetta salausojen vaihtamisesta määrävälein on noudatettu aina, kun se on ollut järjestelmäteknisesti mahdollista.

Taloushallintopalvelu teetti vuonna 2008 teknisen tietoturvakartoituksen ja vuonna 2011 laadittiin kaupungin ohjeiden mukaisesti tietoturvasuunnitelma. Näiden laatimisen yhteydessä todettujen puutteellisuuden ja tilintarkastajien esittämien huomioiden pohjalta otettiin tietoturva-asiat vuoden 2012 tulospalkkiojärjestelmään liikelaitostason tulostavoitteiksi. Tulospalkkiotavoitteeseen sisältyy mm. muutos- ja pääsynhallinnan prosessien kuvausten ja kontrollien päivittäminen, ohjeen laatiminen tietojärjestelmien lokien käsittelystä, avainhenkilöiden ja avainhenkilöriippuvuuden hallinnan määrittely, tietoturvapoikkeamien raportoinnin suunnittelu ja käyttöönotto sekä tarkistuslistan laatiminen vuosittaiselle tietoturvan seurannalle.

Tietoturva-asioita käsiteltiin tämän vuoden huhtikuussa koko taloushallintopalvelun henkilökunnalle pidetyissä infoissa.

Vuoden 2012 alussa käyttöönotetun SAP-järjestelmän kontrolliympäristöä koskevat asiat on käsitelty talous- ja suunnittelukeskuksen hallinnoimassa Laske-hankkeessa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tuula Jäppinen

Lisätiedot

Tuula Jäppinen, toimitusjohtaja, puhelin: +358931025100
tuula.jappinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö Taloushallintopalvelu -liikelaitoksen johtokunta](#)
- 2 [Talk 18 4 2012 Arviointikertomus 2011 \(hyväksytty 18 4 2012\)](#)

Otteet

Ote

Otteen liitteet

31.5.2012

Tj/4

Tarkastuslautakunta

Esitysteksti

Päätösehdotus

Johtokunta päättäneenä antaa tarkastuslautakunnalle vuoden 2011 arviointikertomuksesta seuraavan lausunnon:

1.6 Tilintarkastuksen johdosta annettujen suositusten edellyttämät toimenpiteet

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- virastojen ja liikelaitosten tulee ryhtyä viivyttämättä korjaaviin toimenpiteisiin tilintarkastuksessa havaittujen epäkohtien poistamiseksi

Vuosia 2009–2011 koskevissa tilintarkastajien tarkastuskertomuksissa on taloushallintopalvelun osalta annettu suosituksia salasanakäytänteiden, käyttöoikeuksien ylläpidon, järjestelmämuutosten dokumentoinnin ja hyväksymisen sekä tietokantaan tehtyjen muutosten osalta. Osa järjestelmistä, joita suositus koskee, on poistunut käytöstä uuden SAP-laskentajärjestelmän käyttöönoton myötä. Poistuneet järjestelmät ovat AdeEko+, Pro eLaskutus ja AdelInv-käyttöomaisuus.

Taloushallintopalvelussa on ollut vuodesta 2008 lähtien käytössä oma kaupungin yleisen ohjeen pohjalta tehty ohje tietojärjestelmien muutoshallinnasta. Ohje sisältää prosessikuvauksen ja muutoshallintalomakkeen. Lisäksi käytössä on ollut lomake pääsyn- ja muutoshallinnan kontrollien perustietojen keräämiseksi järjestelmittäin.

Käyttöoikeushallinnassa on noudatettu kaupungin yleisiä ohjeita. Yksityiskohtaiset ohjeet Talpan oman henkilökunnan käyttöoikeuksien käsittelystä (ns. ”käyttislomake”) löytyvät Helmi intrasta. Helmi-intrasta löytyvät myös ohjeet muiden virastojen ja liikelaitosten käyttöoikeuksien hakemiselle. Käyttöoikeuksien ajan tasalla pitämisessä on ollut ongelmia, koska esimiehet eivät muista aina tehdä muutos- ja poistoilmoituksia. Päävastuu käyttöoikeuksien ajan tasalla pidosta on kussakin virastossa ja liikelaitoksessa. Palkanlaskennan (eHijat) osalta Talpa lähettää säännöllisin väliajoin virastoille listauksen käyttöoikeuksista tarkastettavaksi. Samaan käytäntöön siirrytään tänä vuonna myös muiden järjestelmien osalta. M2-järjestelmään ei pääse syntymään vanhentuneita käyttöoikeuksia, koska päättyneet työsuhteet siirtyvät eHijat-järjestelmästä henkilötietojen mukana, jolloin pääsy järjestelmään estyy.

Basware Maksuliikenne- ja Palvelukassa -ohjelmat mahdollistavat vain yhden superpääkäyttäjä-salasanan, jolla ylläpidetään pelkästään

järjestelmän käyttöoikeuksia. Tämä salasana on kahden henkilön käytössä. Lokitiedoista voidaan seurata, kumpi superpääkäyttäjistä on päivittänyt käyttöoikeuksia. Muut pääkäyttäjätoiminnot ovat henkilökohtaisten pääkäyttäjäsalausnojen takana.

Kaupungin ohjetta salasanojen vaihtamisesta määrävälein on noudatettu aina, kun se on ollut järjestelmäteknisesti mahdollista.

Taloushallintopalvelu teetti vuonna 2008 teknisen tietoturvakartoituksen ja vuonna 2011 laadittiin kaupungin ohjeiden mukaisesti tietoturvasuunnitelma. Näiden laatimisen yhteydessä todettujen puutteellisuuksien ja tilintarkastajien esittämien huomioiden pohjalta otettiin tietoturva-asiat vuoden 2012 tulospalkkiojärjestelmään liikelaitostason tulostavoitteiksi. Tulospalkkiotavoitteeseen sisältyy mm. muutos- ja pääsynhallinnan prosessien kuvausten ja kontrollien päivittäminen, ohjeen laatiminen tietojärjestelmien lokien käsittelystä, avainhenkilöiden ja avainhenkilöriippuvuuden hallinnan määrittely, tietoturvapoikkeamien raportoinnin suunnittelu ja käyttöönotto sekä tarkistuslistan laatiminen vuosittaiselle tietoturvan seurannalle.

Tietoturva-asioita käsiteltiin tämän vuoden huhtikuussa koko taloushallintopalvelun henkilökunnalle pidetyissä infoissa.

Vuoden 2012 alussa käyttöönotetun SAP-järjestelmän kontrolliympäristöä koskevat asiat on käsitelty talous- ja suunnittelukeskuksen hallinnoimassa Laske-hankkeessa.

Esittelijä

Tarkastuslautakunta on pyytänyt 23.5.2012 mennessä johtokunnan lausuntoa vuoden 2011 arviointikertomuksen kohdasta 1.6: ”Tilintarkastuksen johdosta annettujen suositusten edellyttämät toimenpiteet”. Kyseisessä kohdassa tarkastuslautakunta toteaa tietojärjestelmiä koskevien suositusten osalta, että virastojen ja liikelaitosten tulee ryhtyä viivyttämättä korjaaviin toimenpiteisiin tilintarkastuksessa havaittujen epäkohtien poistamiseksi. Tietojärjestelmiä koskevat suositukset koskevat tilivuotia 2009–2011.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tuula Jäppinen

Lisätiedot

Päivi I Turpeinen, hallintopäällikkö, puhelin: +358931025220
paivi.i.turpeinen(a)hel.fi
Tuula Jäppinen, toimitusjohtaja, puhelin: +358931025100
tuula.jappinen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Sörnäisten rantatie 27 A
HELSINKI 00500
www.hel.fi/talpa

Puhelin
09 3102500
Faksi
09 310 25110

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

31.5.2012

Tj/4

-
- 1 [Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö Taloushallintopalvelu -
liikelaitoksen johtokunta](#)
 - 2 [Talk 18 4 2012 Arviointikertomus 2011 \(hyväksytty 18 4 2012\)](#)

Otteet

Ote

Tarkastuslautakunta

Otteen liitteet

Esitysteksti